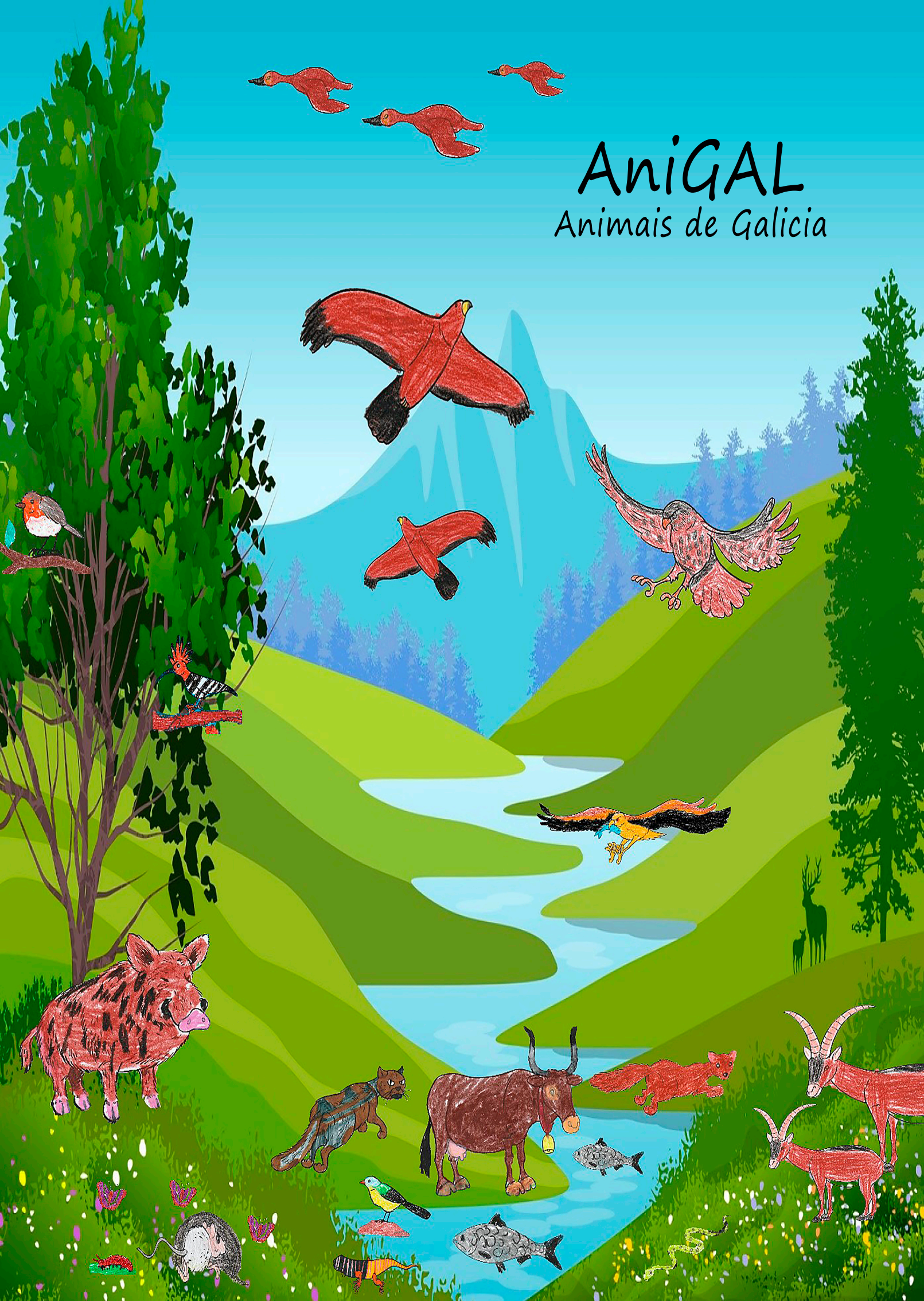

ANIGAL

Animais de Galicia

AniGAL

Animais de Galicia

*Alumnos do CEIP Francisco López Estrada
Directora e coordinadora: Encarna Soto Rivera
Editado polo Concello de Mañón*

Depósito Legal: C 909-2021

Autor: Alumnado do CEIP Francisco López Estrada de Mañón

Dirección e coordinación Encarna Soto Rivera

Editor: CONCELLO DE MAÑÓN

Edición Non Venal

Malala Yousafzai escribiu que un neno, un mestre, un libro e un lapis poden cambiar o mundo.

Para un pai a educación dos seus fillos é, despois da súa saúde, o máis importante. O mesmo que para un alcalde, que ademais traballa para que as nosas nenas e nenos vivan nun mundo mellor mentras crean o seu propio. En Mañón por fortuna contamos cun centro de ensino de infantil e primaria, o CEIP Francisco López Estrada, no que se lle aprende ó alumnado con entusiasmo, dedicación e rigor.

Felicito as pícaras e pícaros pola composición deste libro e o equipo docente polo seu compromiso coa educación das nosas fillas e fillos.

Alfredo Dovale Pedreira
Alcalde de Mañón

LIMIAR

Este libro foi feito polas nenas e nenos do CEIP Francisco López Estrada en colaboración coa Biblioteca Pública do Concello de Mañón.

Este curso celebramos o DÍA DO LIBRO cunha actividade que consistiu en elaborar o noso propio libro: "AniGAL. Animais de Galicia".

Foi un traballo en equipo. A bibliotecaria do Concello proporcionounos láminas de diversos animais que podemos atopar nos nosos bosques, fragas, ríos, praias,...

Os máis pequenos colorearon e tamén fixeron sinxelas investigacións.

Os maiores buscaron información sobre os animais propostos en diferentes libros da nosa biblioteca e da biblioteca municipal, e despois escribiron o máis importante.

A verdade é que todas e todos colaboraron e se axudaron, ao mesmo tempo que descubriron cousas interesantes sobre a fauna da nosa terra.

Desexamos que o resultado que amosamos nas páxinas deste libro sexa do voso agrado.

Encarna Soto Rivera
Dirección CEIP Francisco López Estrada (O Barqueiro - Mañón)

Curso: **4º de Primaria**

Idade: **9 anos**

Lugar: **O Barqueiro e O Vicedo**

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

Minato común, ou tamén chamado lexato ou lamego.

Ten un tamaño medio (cola incluída): 57 cm.

Envergadura media: 120 cm.

É unha rapaz grande e moi frecuente en Galicia, e vívese en campos e bosques, mesmo preto de zonas habitadas. É de cor parda con trazo branco no dorso das alas, que son longas e redondeadas nos extremos. Ten a cola curta con listas pardas. Pousa no alto das árbores e caza pequenos roedores, ras, vermes e insectos.

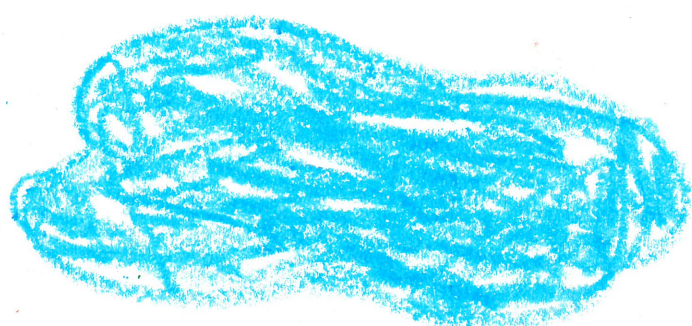
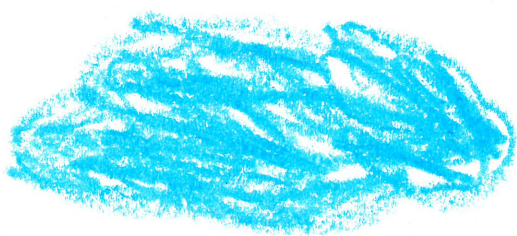
Éa son do minato é: «kii kii kii».

Láminas de:

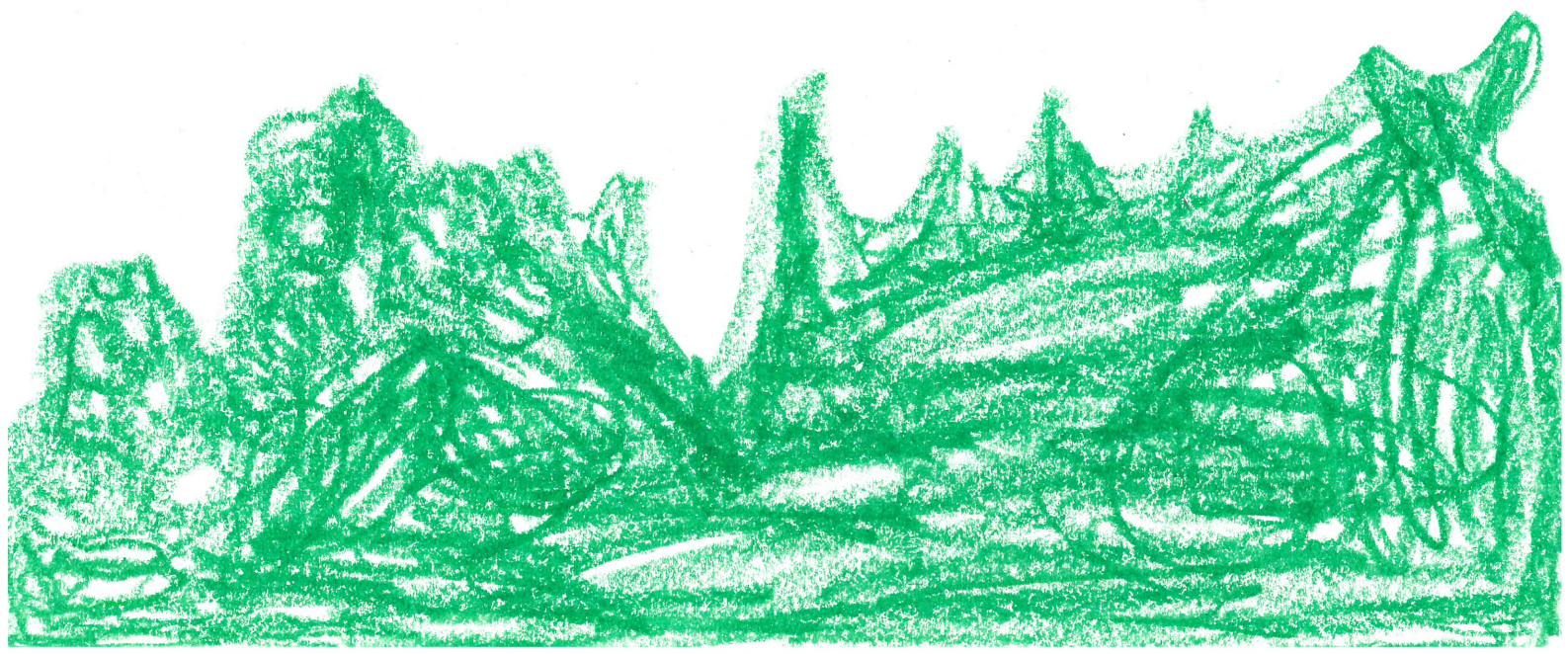
- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. O canón do Sil. Ed. A NOSA TERRA
- Inventario de aves. Virginie Aladjidi e Emmanuelle Tchoukriel. Ed. Faktoria de libros

Miñato

Curso: **4º de Primaria**

Idade: **9 e 10 anos**

Lugar: **Concello de Mañón**

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

Os arnoaces e golfinos teñen longos fucinos con moitos dentes agudos nas dúas mandíbulas. Con eles apxeixan aos escorregadizos peixes dos que se alimentan.

Os Golfinos e os arnoaces son cetáceos. O Golfinos ten os costados brancos.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Mamíferos aéreos e mariños. Ed. A NOSA TERRA

GOLF JÑOS

APROACHES

Curso: **5º de Primaria**

Idade: **10 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

A píntega rabilonga só existe en Galicia, Asturias e parte de Portugal. Pensan que é un dinosaurio. As píntegas aseméllanse moito aos primeiros anfibios. Teñen corpo alongado con catro patas. A longa cola é redondeada e é esmagada lateralmente e orlada cunha aleta nas pintafontes, que utilizan para nadar.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e coloreá. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. As fragas do Eume. Ed. A NOSA TERRA

PINTEGA
RABILONGA

Curso: **6º de Primaria**

Idade: **11 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

É unha gran bolboreta escura, cunha banda branca en forma de nube. O macho é de cor azul metálica e a femia ten reflexos marróns. Gústalle os salgueiros, os álamos, os carballos e as froiteiras. Dase en Europa e Asia. A bolboreta Tornasolada é moi vistosa.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Inventario de insectos. Ed. Faktoria de libros

BOLBOR ETA TORNASOLADA

Curso: **6º de Primaria**

Idade: **11 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

A cobra lagarteira ou cobra ipsa é unha especie non velenosa que habita en Europa do norte e central, pero tamén chega ao norte de Irán.
A cobra lagarteiraponse ao sol e caza lagartos.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. O cañón do Sil. Ed. A NOSA TERRA

COBRA LA GARTERA

Curso: **4º de Primaria**

Idade: **9 e 10 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

A bubela prefere ás árbores ocas
porque son seguras e cómodas. Forra os
ocos con herbas e follas e fai o niño.
É unha ave. A bubela chega de África na primavera.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Aves. Nicola Davies. Baía Edicións

BUBELA

Curso: **2º de Primaria**

Idade: **7 e 8 anos**

Lugar: **San Fiz e O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **2º de Primaria**

A aguia allela aliméntase de réptiles.
É escasa en Galicia e constrúe os
niños nas árbores. Tamén come ^{os} insectos
e anfibios.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a natureza. O Xurés. Víctor López Román. Promocións culturais galegas. Vigo

Águia ALBELA

Curso: **5º de Primaria**

Idade: **10 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

A Lesma Salferida aliméntase de fungos e brións.
Semella un caracol negro sen cuncha.
As lesmas non teñen un caparazón onde protexerse, polo que
en tempo frío ou seco entérranse profundamente no chan. Protéxens
dos seus **enemigos** cun moco de sabor desagradable.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. As fragas do Eume. Ed. A NOSA TERRA
- Fauna de jardín. La senda de la naturaleza. Ed. SM

LESMA SALPERRIDA

Curso: **3º de Primaria**

Idade: **8 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **1º de Primaria**

A GARDUÑA caza os ratos que viven
ó pé das silveiras.

É un mamífero pequeno. É confiada e curiosa.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. As fragas do Eume. Víctor López Román. Promocións culturais galegas. Vigo

GARDUNA

Curso: **1º de Primaria**

Idade: **6 e 7 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **1º de Primaria**

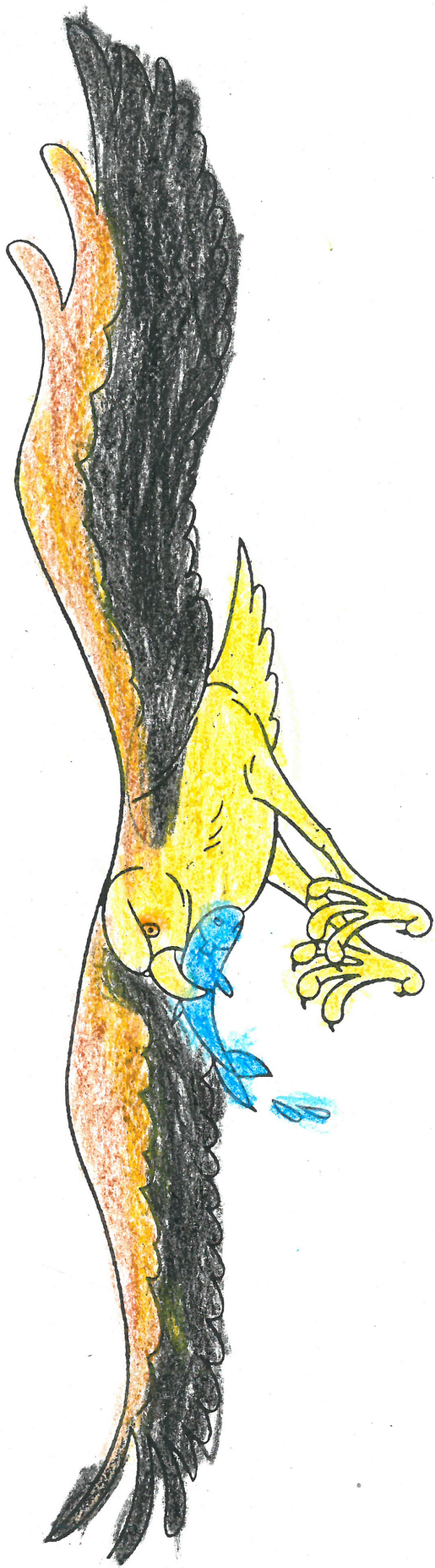
A aquí peixeiro pesca coas poutas,
No esteiro do miño poden ser
no inverno.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a natureza. O esteiro do Miño. Víctor López Román. Promocións culturais galegas. Vigo

AGUIA PEIXEIRA.

Curso: **6º de Primaria**

Idade: **11 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **1º Primaria**

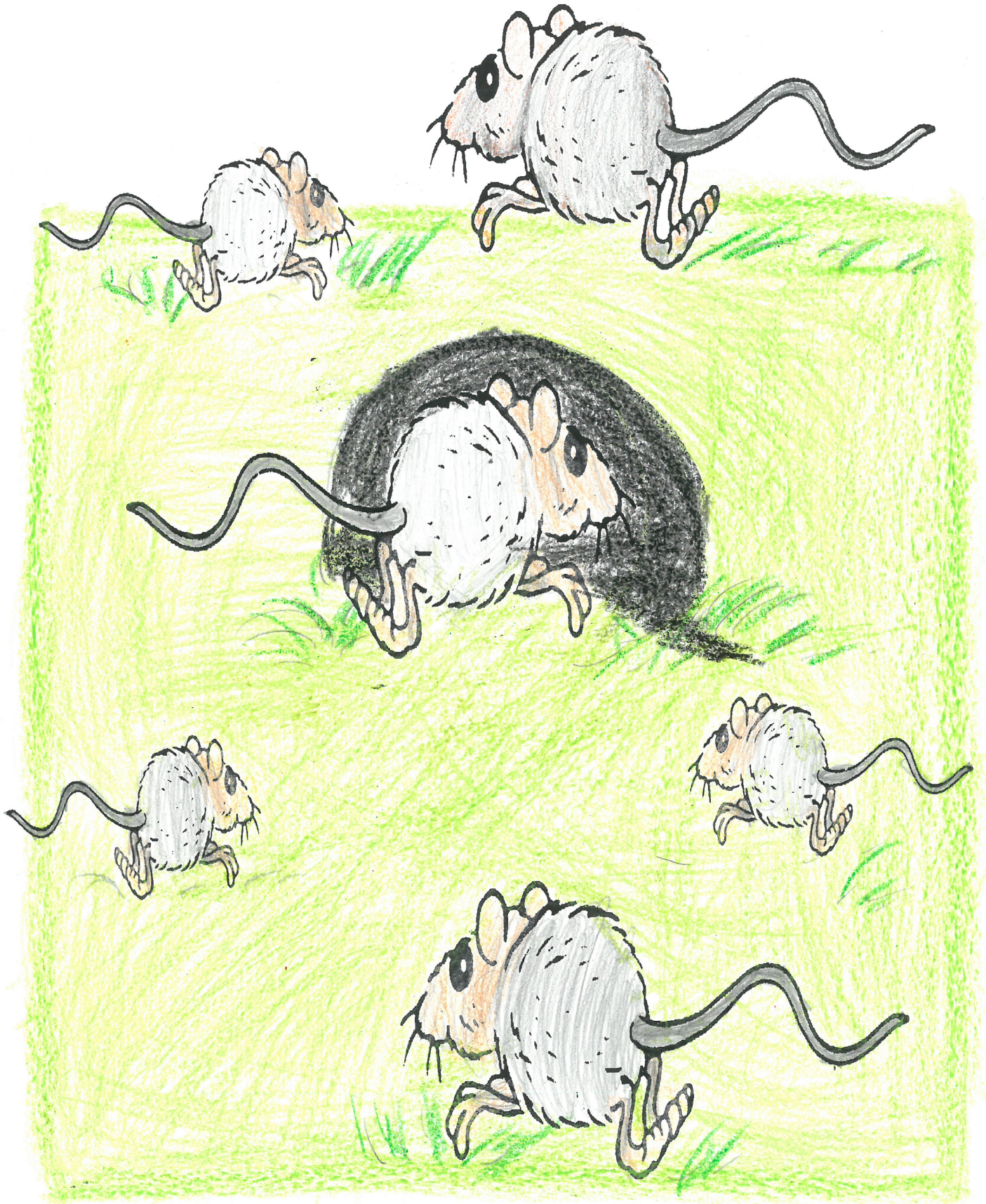
Os ratos viven nas silveiras. O rato campestre pasa o día no seu tobo. Este refuxio subterráneo posúe de unha a tres entradas. Pola noite sae para buscar comida pero sen aborxarse do seu escondite, xa que as aves rapaces nocturnas podeno capturar. Ten grandes bigotes e orellas, e uns incisivos moi longos. Come sementes, froitos e pequenos caracóis. Almacena alimento no seu niño.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- La vida secreta de los animales en los bosques. Michel Cuisin. Il. Carl Brenders. Ed. Fher

RATOS

Curso: **6º de Primaria**

Idade: **12 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

O Sábalo é un peixe que se asemella a unha sardiña.
As poboacións deste peixe nos ríos de España diminuíu de maneira alarmante. Nos ríos do norte (Mondego, Lima e Miño aínda podemos atopar algún.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a natureza. Ed. A NOSA TERRA

SÁBALO

Curso: 6º Primaria

Idade: 11 anos

Lugar: O Barqueiro

Coloreado da lámina: 6º Primaria

As Andoriñas de cil branco son máis pequenas que as outras andoriñas. Fan os niños nos tellados, paredes... e con barro, saliva, herbas... Cada día a femia pon un ovo. Ao cuarto día a posta está completa. Quince días máis tarde saen as andoriñas do cascarón. Os pais alimentan as crías con moscas, mosquitos, bolbas e pulgóns. A finais de setembro comezan a súa viaxe migratoria. Despois de catro semanas dunha viaxe agotadora aparece a súa meta no horizonte: a calurosa África.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Un año con las golondrinas. Thomas Müller. Ed. Lóguez

ANDORIÑAS

DE CÚ BRANCO

Curso: 6º

Idade 12

Lugar: O Barqueiro

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

As cabras bravas desa pareceron do Xurés
hai máis de cen anos. Mais trouxeron un grupo da
serra de Gredos, en Castela, para que voloan vivir
aquí.

As cabras Bravas andan polos penedos.

Láminas de:

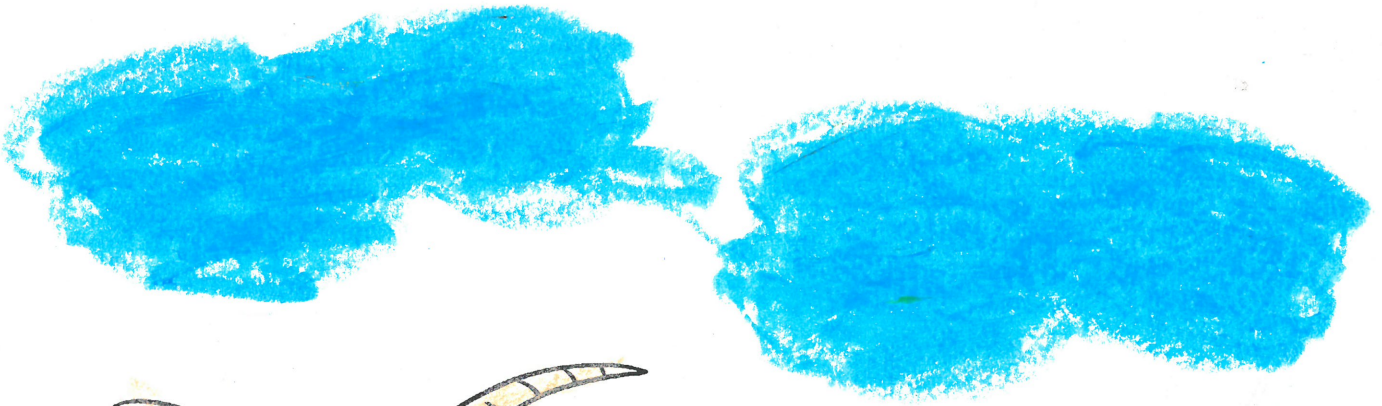
- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. O Xurés. Ed. A NOSA TERRA

CABRA

BRAVA

Curso: 4° de primaria.

Idade: 10 anos.

Lugar: O Barqueiro

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

O cábalo precisa augas limpas para vivir.
Gústalle moito pousarse nas pedras.
No parque das Fragas do Eume habita a maior
poboación de Galicia.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas. As fragas do Eume. Ed. A NOSA TERRA

1
CAAABO

Curso: 5°

Idade 10-11

Lugar: San Fiz e Bassos.

Coloreado da
lámina: 1°

A Parrula Pentumeiza é parda, o macho é negro. O parrulo prega as ás ao mergullar, de xeito que non lle molestan para nadar e sonlle boas para voar.

Ao longo da evolución a cola do esqueleto das aves foise substituíndo por outra máis lixeira e útil, de plumas. A cola fórmana un grupo de 12 plumas, polo xeral, as rectrices ou caudais, que serven deleme para dirixir o vó.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Paxaros e aves. Calros Silvar. Ed. A NOSA TERRA

DARRULO PENTUMEIRO

Curso: 4ª Primaria

Idade 9/10

Lugar: O Barqueiro

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

Os porcos bravos viven no bosque. Son os tataravós dos porcos domésticos. Os cairos dos machos bótanse fóra da boca. O Porco bravo ou Xabariñ é un antepasado do porco doméstico.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Animais do bosque. Pepe Carreiro. Bolanda Edicións

X A B A A I N

Curso: 4º

Idade: 9 e 10

Lugar: Barqueiro

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

O Lombo de cor verde oliva, e o ventre amarelo intenso:
a Lavandeira macho dispónse a seducir a femia!
Este paxaro lançal, de longa cola e bastante alto, coas
patas esgueitadas, incha o peito antes de grouper
a cantara pousado sobre os arbustos. Come os insectos
que o gando vai deixando á vista. É unha ave migratoria.

A Lavandeira aninha nos ocos das casas.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- O inventario das aves. Virginie Aladjidi e Emmanuelle Tchoukriel. Ed. Faktoria de libros

LAVANDEIRAS

Curso: 4º

Idade 9

Lugar: O Barqueiro/O Vicedo

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

As galiñolas negras voan baixo e rápido. Para voar emprénden unha carreira chutando no auga, como hidroavións. E son aves.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. As dunas de Corrubedo. Víctor López Román. Ed. A NOSA TERRA

GALINOLA NEGRA

Curso: 4ª primaria

Idade 10° anos

Lugar: O Barqueiro

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

Un xaxuín de 300 días. Segundo o clima de cada rexión a cobra entra nun letargo que se estende desde o mes de Outubro ou Novembro ata Maio ou Abril. Amosan unha gran voracidade durante o bo tempo.

É unha especie moi estendida por toda Europa, o norte de África, e incluso por Mongolia central.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas. O esteiro do Miño. Víctor López Román. Ed. A NOSA TERRA

COBRA DE COLAR

Curso: 1º
Idade: 7 y 7
Lugar: Sa Baido y Mezar
Coloreado da
lámina: 1º

A lamprea é un peixe
primitivo.
posúe un esqueleto
cartilaxinoso moi
rudimentario.

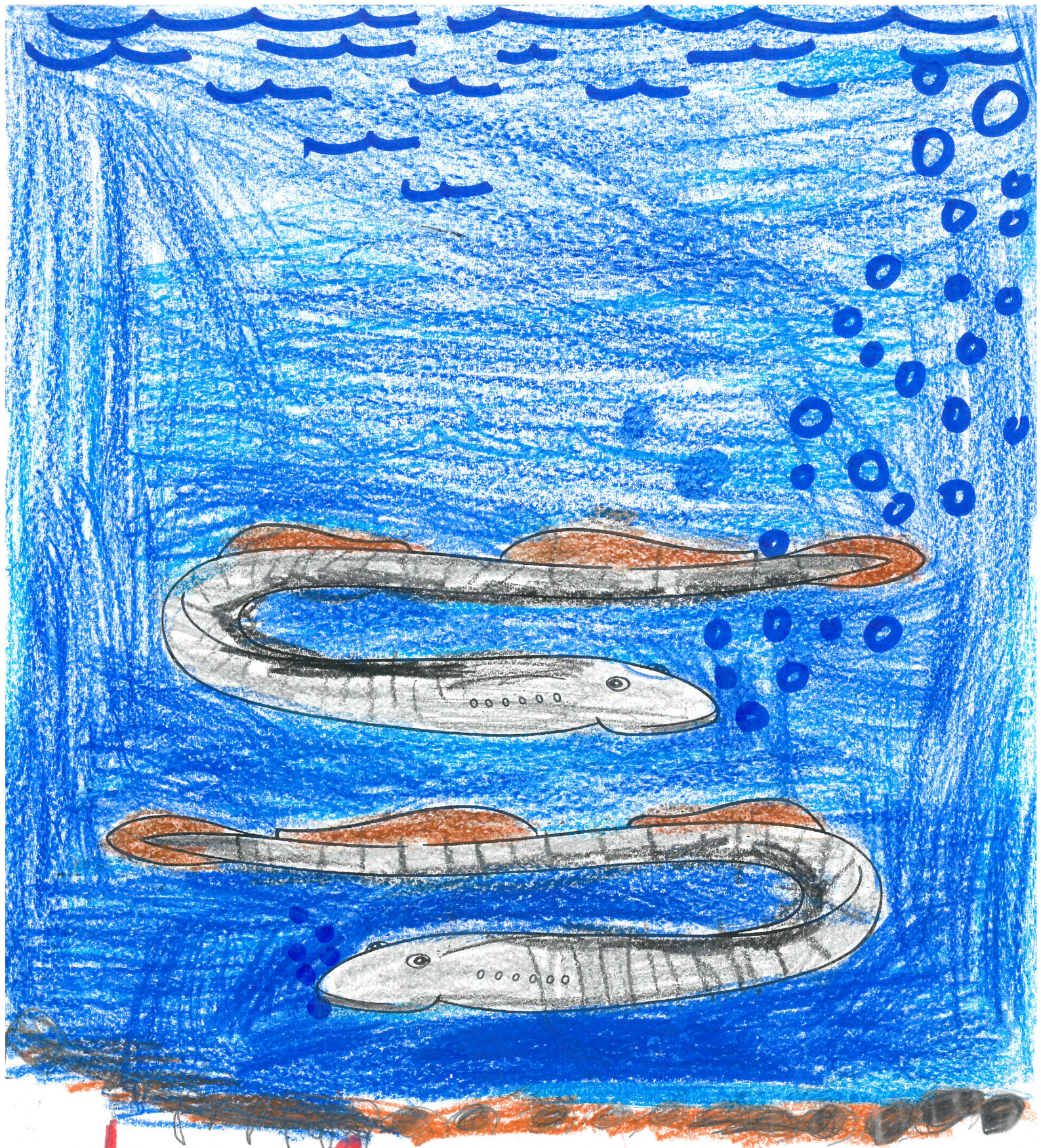
Carecen de aletas pares e
escamas amosando
só unha pequena
aleta dorsal.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os peixes. Calros Silvar. Ed. A NOSA TERRA

LAMPREAS

Curso: 5º

Idade: 10-11

Lugar: San Fiz e Bares

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

A Curuxa é unha boa cazadora de ratos.

A curuxa non se deixa ver moito, pero é bastante común en Galicia. Ten o lombo vermello agrisado, o rostro en forma de corazón e o ventre branco. O disco de plumas do rostro amplifica o son, e os seus condutos auditivos desprazados permítenlle localizar as presas mesmo na noite máis pecha. Esta rapaz nocturna caza de xeito activo ao alvorece e ao solpor, pero só canta de noite ...; e que sustos dá esta moitebra! Aniña en galiados, celeiros, hangares, etcétera.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Inventario das aves. Ed. Faktoria de libros

CURUKAS

Curso: INFANTIL

Idade: 3, 4 ANOS

Lugar: O BARQUEIRO

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

AVAGA CACHENA TEN
UNS CORNOS GRANDES
HAI VAGAS CACHENAS
EN LOIBA

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. O Xurés. Víctor López Román Ed. A NOSA TERRA

VACACACHENA

Curso: INFANTIL

Idade: 3,4 E 5 ANOS.

Lugar: O BARQUEIRO

Coloreado da lámina: **INFANTIL**

OPAPORROIBO T EN AGORA
LARA NXA.
CAMINA Ó S PULOS.
COME VERMES FIN SEC
TOS.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Árbores, aves, insectos. Anita ganeri, Jane Parker. Edicións Xerais
- As aves. Calros Silvar. A MESA pola Normalización Lingüística
- Inventario das aves. Virginie Aladjidi. Faktoria de libros

PAP OAT P O O I B O

Curso: 1º

Idade: 7 e 6

Lugar: Vilar e Casal

Coloreado da lámina: *1º PRIMARIA*

A leccacina cabra
nive nas esteira

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. O esteiro do Miño Víctor López Román. Ed A Nosa Terra

BECACINA CABRA

Curso: primaria

Idade 6 y 5

Lugar: Mogor y Barqueiro

Coloreado da lámina: *1º Primaria*

Os Gatos Bravos teñen
raias negras e o rabo
grande e peludo.

Os gatos bravos son
semellantes aos da
casa. De noite saen
de casa.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- Os Bolechas descubren a Natureza. As Fragas do Eume. [Víctor López Román] Vigo Promocións culturais galegas

GATOS BRAVOS

Curso: 3º

Idade 8 anos

Lugar: O Barqueiro

Coloreado da lámina: **1º PRIMARIA**

A lagartixa da serra está a extinguirse.
As lagartixas son os saurios máis coñecidos. O que máis chama deles é a capacidade de desprenderse dun anaco de cola ao ser perseguidos.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

- A nosa natureza. Anfibios e réptiles.
Calros Silvar
A Nosa Terra infantil. Promocións Culturais Galegas. Vigo

LAGARTIJA

Curso: **1º de Primaria**

Idade: **7 anos**

Lugar: **O Barqueiro**

Coloreado da lámina: **1º de Primaria**

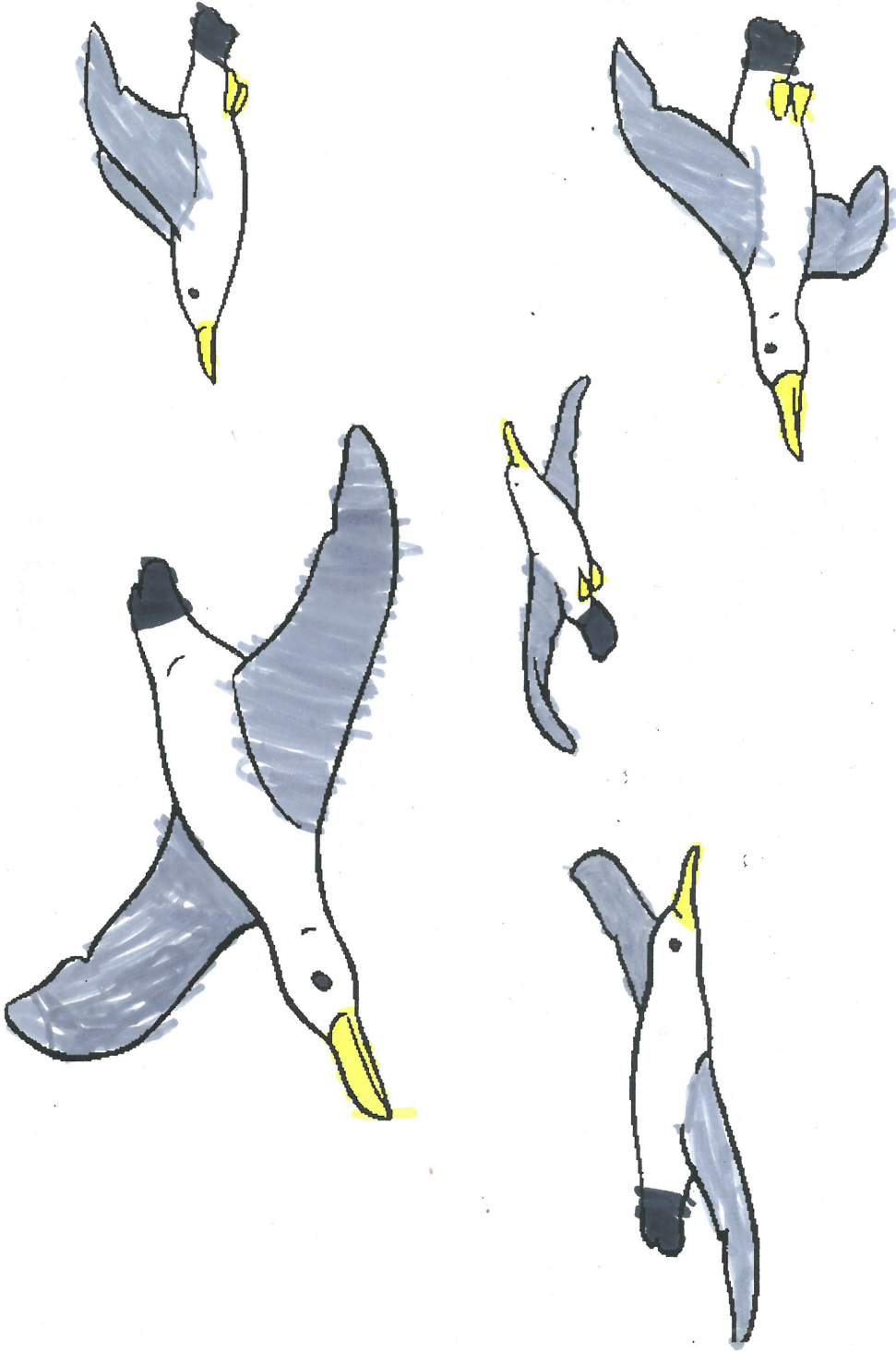
As colonias máis grandes do mundo de
Gaivotas Patiamarelas están en Galicia.

Láminas de:

- Os bolechas aprenden xogando. Pinta e colorea. [il. Pepe Carreiro] Vigo: Promocións Culturais Galegas, d.l. 2005/2007

Información de:

-

CAVIOTAS PATTIAMARELLAS

Concello de Mañón

*Alumnos do CEIP Francisco López Estrada
O Barqueiro - Mañón*